

Oos hoes, oos heim

Aan d'r veersjprunk sjeit nog ummer 't hoes, woeë vieër mieë es fiftig jaor in- en oetgeganget zint. Mit dat in- en oetgao is neet 't verdene van d'r Porsjónkele-aaflaot gemengd; dat noeëmt vieër ouch zoeë. En toch is 't hoes krek zoeë'n helligdom wie de kirk, zoeë gaar nóg mieë vertroewd en eige. De kirk sjeit jao veur alle lûj aoep; oos hoes waor van ós allein.

In de bäävesjte laa van 't lievendkeske loog de kroupak van d'r notaris, woeë 't hoes i besjrieëve sjting mit sekte en kadasternómmer. Wat vraoge kinger nao zoeë sjtök papier! Vieër hawwe'n anger zieëkerheid: ós heim te veule tössje de veer moere, 'n daak baove d'r kop te hóbbe en 'n plaatsj aa gen taofel. Dat sprook veur ós va zelf; vieër waore in dat hoes gebaore en op einen aard waor 't nog mieë van ós es van oos awwesj, want zie hawwe neet ummer dri gewoeënd en vieër waal.

Noe, nao mieë es fiftig jaore kómme de herinneringe trûk aan alles wat vieër heim hóbbe belaeft en mitgemakt en gelökkig waor 't mieë leef es leid. De kingerjaore zint vervlaoge wie 'nen droum dae noeëts mieë trûkkumt. Wat bleef is nóg mêr sjpiet uever dat verlaore paradies. Dat paradies zouwe vieër wille trûkgelle, al weite vieër dat 't veur gei geld van de waereld te koup is. Kuste vieër dae sjoeënste'n tied van 't laeve nóg ins trûkdrieë wie me mit 'n klok deit, die vuerlôpt en ummerdoeër wiejer tikt en takt: vuerloet, vuerloet, ins is 't oet!

Wat 'n ing haat, haat ouch e begin gehad. En vuer ós begós 't laeve in dat hoes, dat dao sjeit en sjting tössje de anger hoezer mit hun witgekelkde gieëvele en moere, óngenóm getaard taenge d'r sjaagraenge en de daakdrôp. D'r sjprónk leep pis aan de boetese duer en uever gen aere kaomste binne en sjtingste mitte'n i gen hoes op d'r floeër van dras. In de sjouw de zjwarte ferneus, die al zaoterdes mit sjpiritusk en goudbróns in d'r nuj

woeërt gezat. In d'r hook de kroekebank mit teldere, kömp, kaetele, döppes en petieële. Dan de pötbaar en achter häör Nónk Frens. Dat waor 'ne kül, woeë d'r nachtegaal e paar jaor op haw geflöt. In de vinsterbank woeë e paar sjralions en e bellebömke i sjtinge, de bank woeë e man of vief-zès op koste zitte achter de taofel die ins in de waek mit melleger en 'ne sjtrue-wösj blank woeërt gesjoerd. Aan die taofel zote vieër bie ei te laeze oet de beuk van de bibliothieëk, 't zòndesblaedje "Limburg aan Christus", d'r missie-almenak of de gezèt. Dao zote de maedjes mit de Mam ómheen te sjtrikke, te haekele en te nieë. Vuer alles waor de taofel besjtumd óm draan te aete. Dat begós mit d'r ieësje koffie nao 't morgesgebed en d'r Ingelesieëre. Da kós de Mam 't neet biehawte mit snijje broeëd aaf te snieje. De broeër, die ze alle ze laeve mit e krüts haat geteikend vuerdat ze 't kuesjke aa-snij, zint neet te tèle. Es vieër 't sjmiddles oet gen sjoeël kaome, waor de noon vaerdig. En óm veer oere hawwe vieër al weer hóngér. Da waar nóg ummer get vuer ós te doeë pis aan 't aombroeëd, wat gei broeëd waor, mèh riespap of 'nen telder bóttermèlkspap mit knepkes paeperkook en dèk genóg daoóngér. In d'r maond mei en in oktober woeërt saoves d'r roeëzekrans gebaad; da woeërte de kaertse aagesjtaoke óm de Móddergaods en zote vieër oppen kniije in d'r hawven duustere, want óm leech te sjpare woeërt de lamp zoeëlang oetgeblaoze of lieëger gedrieëd. En in d'r winter woeërt d'r dèksel van de sjtoof dernaeve gelag. Dat goof leech zat óm de kääon van d'r roeëzekrans tössje doem en wiesvinger te veule! Es vieër daonao i ge bèd loge, woeërt 't stjil i gen hoes. Dan hoeësje ónge de klok sjlao en loogste te loestere nao 't broeze van d'r wind in de kanedasse, dae dich i sjlaop zóng baove'n ónger d'r viesjboum, dae 't daak sjtieëp, dat 't hoes besjermde taenge waer en wind. Onger zien kap waesjte gebórgé; in de gemaker kantste dich blingelings zoeë good este d'r waeg nao d'r mónd vóngs mit de ouge toew. Oos hoes zou vääol kinne vertèlle es 't kus sjpraeke. Dat haat 't noeëts gedao; 't haat alles wat 't zoog en hoeërt, stjil vuer zich gehawte en 't waor ós ummer

'nen toeverlaot. Baove de duer hóng 'nen hoeszaange in 't Frans.
Dat kóste vieër doew nóg neet laeze en nóg minder versjtao.
Hae mó't vrie vertaald óngevaer zoeë höbbe geloewd: Woeë
gelouf is , dao is leefde ; woeë leefde is, is vrij; woeë vrij is, is
God; woeë God is, is broeëd; woeë is broeëd, geine noeëd.
Zoeë verginge de daag, de zóndige en wêrdige, de hoegdaag en
de kirmesdaag. En ze riejde zich aanei tot jaore van ónbezörgd
gelök. En noe nao al die jaore kriet 't ieësj richtig d'r gouwe glans
dae 't verdeent. Noe ekstemeert me'n ieësj good dat oos hoes
wurkelich oos heim is gewae.

`t Tasse-körfke

“Waeme van ós gedink nog `t tassekörfke va vreuger?

`t Waor gemakt oet gesjèlde wietsje,semmelig plat, nogal breid en haw zien vaste plaatsj op de kroekebank. Es nao `t koffiedrinke gesjpoeëld woeërt, kaom `t körfke bie d'r sjeulbak te sjtao en kaome de aafgedruëgde tasse in `enne waeg drin te liegke.

Vuër `t zjwaerdes hawwe vieër ummer van die hoeëg effe witte tasse. Mèt oos groeët hoeshawwe mós `t körfke ummer vol zieë en blieve, meh dat doerde gemètelich neet lang. `t Woeërten ter baw aldaag gebraoke. Es de mam dan ins nao Mestreech ging, brach ze weer `n dozien mèt. Die kaome da bie de angere in de riej te liegke. De nùjje, die nog hagelwit waore, sjtaoke zieër aaf bie de awwe, die al vööl knoetse hawwe mètkrieëge, sjtökker oet, basjte in en hie en dao ein mèt `n oeër draaf. Es koffie woeërt gedronke, haolde vieër kinger ós de nùjje droet. Dao sjmakde `n `t oet, es went `t zóndig wieër.

De mam zoog dat en da kaome de nuedige vermaninge: “Noe zeet ins get vuerzichtig, dieër brekt mich hùj `n tasse, dat is neet mieë bie te hawte”. Da ging `t d'r ieësjten tied weer good. Meh ao-wieë, wenste `n vieërtieën daag dernao kaoms. Da loge ze óngerei in `t körfke en zoogste gein ongersjeit mieë tössje `n aw en `n nùj. Dao waoren ter bie, die oetzaoge es went ze Napoleon gedeend hawwe, zoeë waore ze begajd.

Es bezeuk kaom, woeërt `t good servies oet de kas gehaold. Da mótte zich de aw tasse neet op hun naze, meh op hun oeëre höbbe gekieëke, es ze nog `n oeër hawwe.

Este good loesterdes, kóste ze huere rawwele in `t körfke :

“Züste, vieër zint mer good vuer in de waek en vuer in die aw pöttbaar te sjrómpje. Meh, es eine op bezeuk kömpt, kómme die gruetsje dinger oet de kas oppen taofel te sjtao”.

Dao kaom de awste tas oet `t körfke uevering en zag: “Och kinger hat uch mer sjtil. Es die gówwe allenej d'r nak gebraoke höbbe, zinter van oos saort nog ummer dao”.

Ich sjtaon aan die graaf...

Ich sjtaon aan die graaf en ich dink aan dich
 En vuer mich zieën ich die leef gezich;
 Ich huer de lüj achter mich kómmen en gao
 En ich, wie verwieëze, blief ummer nog sjtao.
 Ich kal mèt dich es wuesjte nog hiej
 En vööl geit aan miene geis weer vuerbiej;
 Vööl, jao alles, va wieste bis gebaore
 Tot aan d'r daag dat ich dich höb verlaore.
 Doe loogs in die weegsjke, zoeë klein en zoeë görg,
 Doe waosj ummer ei kindje va werk en va zörg;
 Ich zieën dich weer zitte in die bèdje rechop,
 `n Sjtrik in dien haor, in dien ermkes `n póp;
 Die gezichsjke waor d'r gansen daag eine lach,
 Mich èvel doog `t pien es ich alles bedach.
 Ich huer dich weer sjpieële op dien mandolien,
 Ich zieën dich mèt de kèrmes in `n vleegmesjien;
 Ich zieën dich in de brónk mèt diene roeëzekrans
 En huer dich weer lache mèt d'r Sjaak en d'r Hans.
 Ich zieën dich op bae-waeg nao `s Leef Vrouw in `t Zand
 En huer dich weer zinge va "Limburg, mie land".
 Wieste nao Lourdes gings mèt d'r krankentrein
 Sjtinge vieër op `t perron, zoeë gans kort bie-ein,
 `t Waor mich es went mien hart vööl flotter sjloog
 Van ang, dat ich dich neet laevetig mieë zoog.
 En wieste trükkaoms waor `t krek ofste hieël good wis:
 "Ich gaon nao d'r hieëmel" en dat `t neet lang mieë `n is;
 Doe lachdes en sjpasdes, wie vreuger, aeve good
 En has jeker daag van ós allemaol d'r bètste mood.
 Ich deeg mich alle meute vuer dich te verberge
 Dat ich `t ouch wis, dat zieëkere, dat erge,
 Tot Kaplaon dich d'r Hèlligen Aolich kaom bringe;
 Vieër waore bedreufd, meh doe loogs nog te zinge.
 Doe keeks zoeë kontent en doe leets nog gein traon,

`t Waor krek es wentste de Kemunie has gedaon.
Ich sjtaon aan die graaf en ich dink aan dich
En vuer mich zieën ich dien ingele-gezich;
Doe loogs dao zoeë sjoeën in die lank sjnieë-wit kleid
Zoeë tevrijje en röstig, zoeë gans good gereid
Vuer dien lètste reis nao `t hieëmelparadies.
Vieër sjtinge bie dich, op-ins awt en gries;
Doe has `t noe allemaol zoeë good ueversjtange
En vieër, vieër waore zoeë gaer mèt dich gegange.
Ich gaon weer nao heim en blief dinke `n aan dich
En vuer mich zieën ich ummer die leef, bliej gezich;
Bie `t wessje en `t sjtrieke, bie `t kaoke van de noon,
Bie `t wirke en zörge, bie al wat ich doon.
Ich vraog nog allein mer aan die Moeëder van ós:
“Leef Moeëder Maria, och went dat toch ins kós
“Es mienen tied dao is, dat mie kind mich kumpt haole
“Om mich bie Uch te bringe, dat ich neet zal verdaole”.